

Hótta við verkfalli

Føroya Arbeidarafelag er til reiðar at fara í aðalverkfall saman við øðrum feløgum, verður prístalsviðgerðin av lönnum tikin av, og arbeids-rættur settur á stovn

Óvanliga nógv fólk var á aðalfundinum hjá Føroya Arbeidarafelag friggjadagin og leygardagin, væl yvir 100 fólk. Onkur helt tað góða veðrið vera orsøkina, men onnur ivaðust ikki í, at tað mundi vera trøngu korini hjá fólki og tað stóra virksemd hjá felagnum, ið fingi so nógv fólk at stevna til til Havnar á fund.

Føroya Arbeidarafelag royndir at kanna, hvussu til stendur við arbeidsloysin-um millum ófaklærd, men torført er at fáa nakra greiða mynd við at spyrja hvørt lokalfelagið. Arbeidið er eisini so skiftandi, og tí er torført at seta tøl á. Men øll

kunnu svara, at nógv fólk eru uttan arbeiði.

Arbeidsloysið var eitt av evnunum, ið umrøtt varð á aðalfundinum, og í tí sambandinum gjørdi fundurin eina yvirlysing.

Fundurin samtykti at geva stjórnini heimild til saman við øðrum feløgum at lýsa aðalverkfall, um uppskotini um føroyskan arbeidsrætt og avtøku av prístalsviðgerðini av lönnum verða samtykt.

Í yvirlysingini eru eisini seks krøv til landsstýrið: - at ætlanirnar um at leggja uppskot fram fyri lögtingið um føroyskan arbeidsrætt verða sleptar,

- at uppskotið um avtøku av prístalsviðgerðini verður tikið aftur,

- at løntakarar fáa okkurt afturfyrir skerda barnastyrkin,

- syrgjast skal fyri, at eingin fiskur fer ótilvirkaður av landinum, og um so er, skal hesin fiskur ongan stuðning hava,

- at verulig, munagóð tiltøk verða sett í verk fyri at fyrirbyggja arbeidsloysi, og - at lógin um bundna uppsparing verður sett úr gildi.

Eisini varð samtykt at

skriva til landsstýrið og lögtingið um beinanvegin at stovna arbeidsloysistrygging.

Flestu lokalfeløgini hava nú verkfalsgrunn, sum tey hava skyldu til at hava sambært lógin hjá FA. Fundurin samtykti eina felags reglugerð fyri hesar grunnar.

Ingeborg Vinther, forkvinna í Føroya Arbeidarafelag, sigur, at hetta var ein góður aðalfundur við lívligum orðaskifti.

TVEIR NÝGGIR NEVNDARLIMIR

Fýra nevndarlímur stóðu fyri vali. Ásla Jespersen, Karla Einarsson, Georg Hansen og Simun Abrahamsen, Georg og Simun vórðu báðir afturvaldir. Karla bar seg undan afturvali. Tvey nýggj fólk komu í nevndina, Hildibjörg Brattalið, sum frammanundan var tiltakslimur, og Andrias Poulsen.

Simun Abrahamsen bar seg undan at halda fram sum næstformaður, og næstformaður er nú Elias Hansen.

Hini árinu eru eisini nógv fólk møtt á aðalfund, men sjáldan so nógv sum í ár. Myndin er frá einum øðrum aðalfundi í Føroya Arbeidarafelag

randi

Føroyska kanningin um arbeidsumhvørvið:

Fær ov lítla undirtøku

— taka fólk ikki undir við tiltakinum, verður kanningin av ongum, sigur Arbeidseftirlitið

Framtíðarútlitið fyri arbeidsskaðar og vinnusjúkur visa, at talið hækkar nógv komandi árin.

Arbeidseftirlitið hevur tí — saman við Arbeidsmedisinsku deild, gjørt eina roynd til tess at fáa yvirblik yvir arbeidsskaðar, vanlukku- og hendingar annars, sum kundu elvt til skaðatilburðir. Annar partur í hesi kanning snýr seg um húðsjúkur í flakavinnuni, og hon verður gjørd í næstum.

Nógvar fráboðanir í byrjanini

Kanningin varð sett í verk 1. november 1989, og nógvar skaðfráboðanir komu stovninum í hendi í byrjanini. Sum frálætið minkaðu skaðfráboðanirnar burtur í nærum einki. Henda kanning varð í fyrstu atlogu gjørd fyri at

fáa nágreiniligt yvirblik yvir arbeidsumhvørvið á flakavirkjum, við tí fyri eyga at bota um arbeidsskorini. Í aðru atlogu skal kanningarúrslitið leggjast fram á Norðuratlantisku ráðstevnuni um arbeidsumhvørvið í fiskidnaðinum, sum verður í Íslandi í 1991.

Roynd at bjarga kanningin

Arbeidseftirlitið heldur tí ikki at allir súðir eru sýftar, og fer komandi vikurnar — saman við Pál Weihe, yvirlækna — at vitja øll flakavirki í landinum, har greitt verður frá tydinginum av at kanningin varð sett í verk, eins og hann fer at siga frá húðsjúkum, ið serliga raka tey, sum arbeida í fiskivinnuni. Pál Weihe vil fegin hitta fólk, sum halda seg hava fingið húð-

trupulleikar av fiskaarbeiði. Hetta verður gjørt fyri at fáa til vega so nágreiniligt tøl sum gjørligt. Í royndini at fyrirbyggja arbeidsskaðum og vinnusjúkum.

Framtíðarútlitið

Granskarar við »Institutet for Fremtidsforskning« í Danmark halda, at í minsta lagi 100.000 vanlukku- og skaðatilburðir verða fráboðaðir í ár 2000. Hækkingin verður um 65% komandi 15 árin. Árliga útreiðslurnar verða mettar um 900 mió. krónur.

Í Føroyum hava vit ikki hagtøl fyri, hvussu nógvar arbeidsskaðar og vanlukku- og skaðatilburðir henda árliga. Nú er nýggj kunning gerð um fráboðan av arbeidssvanlukkum sett í gildi, har kravt verður, at arbeidsgævarin skal boða

Arbeidseftirlitinum frá. Higartil hevur bert verið heitt á arbeidsgævarar um at boða frá, men skipanin hevur ongandið virka rætttiliga væl.

Tryggingin rindaði 14 mió. kr. í fjør

Vanlukkutrygging Føroya rindaði 15,6 mió. kr. í skaðabót í 1989. Arbeidsgævarar á sjógvi og landi rinda ávíst tryggingargjald fyri hvørt arbeidssfólkið sær, sum í 1988 var ávikavist 10 mió. kr. á landi og 7 mió. kr. fyri arbeidssfólkið á sjógvi.

Í 1989 komu 19,5 mió. kr. inn í tryggingargjaldi og 14 mió. kr. vóru goldnar út fyri arbeidsskaðar og vanlukku- og skaðatilburðir, verður upplýst á Vanlukkutryggingini.

Pallborðsfundur um skúlan

Í annaðkvöld klokkan 8 skipar Suðurstreymoyar Javnaðarfelag fyri pallborðsfundi um skúlaviðurskipti. Fundurin verður í felagshølunum á Argjavegi 26.

Í pallborðinum eru Inga Høgnni, forkvinna í Lærarafelagnum, Marita Petersen, lögtingskvinna, Eiríkur Lindneskov, lesandi og Leif Abrahamsen.

Hesi skulu m.a. svara tilfiskum spurningum sum hvønn leiklut hevur ein vælutbygd skúla- og undirvísingarskipan í einum nútíðar samfelagi?

Hvussu eru møguleikar hjá næmingum og lærarum innan fólkaskúlan?

-Hvussu merkja tey lesandi skerjingarnar hjá landsstýrinum, og

-hvat er at seta í staðin fyri tann fæddu skúla- og undirvísingarpolitikkin?

Fundurin er fyri límur felagsins og annars tey, sum hava áhuga fyri skúla- og undirvísingarviðurskiptum.

